

Uunga Siunnersuut

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsisip allanngortinneqarnissaa
pillugu inatsit
(Aallaasinik il.il. pigisaqarnissamut ukiutigut angusassaq killissaatitaq
aamma aallaasit toqqorsimanissaannut piumasaqaat)

§ 1

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi nr. 1008-mi 19. december 1992-imeersumi, inatsisikkut nr. 572-ikkut, 10. maj 2022-imit aamma inatsisikkut nr. 242-ikkut, 7. marts 2023-imeersumit allanngortinneqartumi, allannguinerit tulliuttut suliarineqassapput:

1. § 1, imm. 1-imi »sananissaq« ima allanngortinneqassaaq: »sananissaq«
2. § 1-p kingorna ilanngunneqassaaq:
»**§ 1 a.** Inunnut 15-ileereersimanngitsunut tulliuttunik eqqussinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, pigisaqarnissaq, nassatarinninnissaq imaluunniit atuinissaq inerteqquaavoq
 - 1) Sakkut kiisalu pequtit § 1, imm. 1-imi ilaatinneqartunit
 - 2) aallaasit allat aamma pequtit, § 1, imm. 1-imi ilaatinneqartunit allaanerusut, matumani aallaasitut isikkoqartut aamma sananeqarnermik imaluunniit atortussat atorneqartut malitsigisaanik taamaattunngorlugit sanaqqinnejarsinnaasut ilanggullugit,
 - 3) aallaasip savissai, silussaatai aamma makisartui, nr. 1-imi taaneqartut aamma

- 4) aallaasinut imassat, matumani aamma patruunit puui, ikittaait (tændskruer), qaartartui (fanghætter), kukuttaatit aqerlussallu ilanngullugit.

Imm. 2. Imm. 1 apeqqutaatinnagu, inuk naleqquttumik ingiaqateqarpat, inuk 15-ileereersimanngitsoq, aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik pigisalik, piniarnermut imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarnermut atatillugu, matumani ooqattaasarneq aamma nakersaaneq ilanngullugit, aallaasinik aamma pequtinik imm. 1, nr. 2-miit 4 ilanngullugu taaneqartunik nassataqarsinnaavoq imaluunniit atuisinnaavoq

- 1) ingiaasoq 18-ileereersimassaaq aamma
- 2) inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqassaaq.

Imm. 3. Piniarnermut, matumani ooqattaasarneq aamma nakersaaneq ilanngullugit, imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarnermut atatillugu inuup pequtit imm. 1, nr. 2-miit 4 ilanngullugu taaneqartut nassarpagit imaluunniit atorpagit, imm. 2 malillugu inuk 15-ileereersimanngitsoq naleqquttumik ingiaqateqarnissaat angajoqqaatut oqartussaasup qulakkiissallugu pisussaaffigivaa.

Imm. 4. Imm. 2 malillugu inuup 15-iliisimanngitsup sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarnissaa ingiaasup qulakkiissallugu pisussaaffigaa. Aammattaaq ingiaasup inuup 15-ileereersimanngitsup ingerlaavartumik nakutigineqarnissaa pisussaaffigaa, aamma piniarnerup imaluunniit ooqattaasarnerup naanerani, sakkut pequtillu ingiaasumut tunniunneqarnissaat qulakkiissallugu.«

3. § 2-mi imm. 2-tut ilanngunneqassaaq:

»*Imm. 2.* Pisuni, pequtinik pissarsinissamut imaluunniit pigisaqarnissamut § 1 a, imm. 1 malillugu ukiutigut angusassamik killissaatitaq pillugu piumasqaat atuutsillugu, pissarsisup imaluunniit tigusisup 15-inik ukioqalereersimanini uppernarsarsimanngippagu, taakkua tunniunneqarnissaat imaluunniit allanut pigisassangortinneqarnissaat inerteqquaavoq, taamaattoq § 1 a, imm. 2 takuuk.«

4. § 3-p kingorna ilanngunneqassaaq:

»**§ 3 a.** Sakkut pequtillu, inatsimmi matumani ilaatinneqartut susassaqanngitsunit illersorneqarsinnaasumik aamma tikinneqarsinnaanngitsumik toqqorneqassapput.

Imm. 2. Sakkut aamma imassat il.il. pillugit malittarisassanik, isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu pisariaqartinneqartunik, inatsiseqarnermut ministeri aalajangersaasinnaavoq.«

5. § 4, *imm. 1--imi*, »inuit,« kingorna ilanngunneqassaaq: »15-inik ukioqalereersimasut, aamma«.

6. § 13, *imm. 1-imi*, »§ 1, imm. 1,«-p kingorna ilanngunneqassaaq: »§ 1 a, imm. 1, 3 aamma 4« aamma § 2-p kingorna ilanngunneqassaaq § 3 a,«.

7. § 13-*imi imm. 3-tut* ilanngunneqassaaq:

»*Imm. 3. Inatsimmik massuminnga unioqqutitsinermut pinerluttulerinermi inatsimmi malittarisassat malillugit arsaarinnittooqarsinnaavoq.*

§ 2

Inatsit ulloq 1. juli 2025 atuutilissaaq.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Imarisai

1.	Aallaqqaasiut	5
2.	Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingarnerit	5
2.1.	Aallaasinut nakkutilliinissamik aaqqissuussineq	5
2.1.1.	Inatsisit atuuttut	5
2.1.2.	Inatsiseqarnermut ministereqarfip isumaliutiginninneri aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq	7
2.1.2.1.	Ukiutigut angusassaq killissaatitaq pillugu piumasaqaatip atulersinneqarnera	8
2.1.2.2.	Ingiaqateqarnissamik aaqqissuussinerup atulersinneqarnera	9
2.2.	Toqqorsineq	11
2.2.1.	Inatsisit atuuttut	11
2.2.2.	Inatsiseqarnermut ministereqarfip isumaliutiginninneri aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq	12
3.	Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissaa aamma atortuulersitsinermut kingunissaa.....	12
4.	Inuussutissarsiornermut il.il. aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissaa.....	12
5.	Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissaa.....	13
6.	Silaannaap pissusaanut kingunissaa.....	13
7.	Avatangiisinut- pinngortitamullu kingunissaa.....	13
8.	EU-mi inatsisitigut tunngassuteqartut	13
9.	Oqartussat soleqatigiiffiillu il.il. tusarniaaffigineqartut	13
10.	Immersugaq eqikkaaffiusoq.....	13

1. Aallaqqaasiut

Qanittumik aamma aaqqiissutissanik ujaarlernermik sammivilimmik naalakkersuisut Kalaallit Nunaat suleqatigerusuppaat. Taamaammat – nunat taakku akornanni pissutsit assigiinngissutsillu ataqqillugit, ilaatigut Kalaallit Nunaanni qallunaat akisussaaffigalugit suliassaqarfini tamanut atugassiat Danmarkimi tamanut atugassianik malinninnissaat naalakkersuisut sulissutigaat.

Suliamut tassunga atatillugu Naalakkersuisut kissaateqarneratigut Inatsiseqarnermut ministereqarfiup inatsisisstatut siunnersuut manna suliarisimavaa, taannalu inatsisip 1992-imni akuersissutigineqarnerata kingorna Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsisip siullermeerluni annertunerusumik nutarterneqarneranik imaqarpoq.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit atuuttoq aallaasinut immikkut ittumik navianassusilinnut nakkutiginninnissamik aaqqissuussinermik imaqarpoq. Kisianni – aamma meeqqanut – piniarnermut sakkut nalinginnaasut kikkunnilluunniit pissarsiarineqarsinnaapput, matumanit timmiarsiutit qoorortuullu ilanngullugit, taamaattoqarneralu kalaallit piniarnermut- aamma piniartut kulturiannut atatillugu isiginiarneqassaaq.

Aallaasit peqqissaartumik toqqorneqarneq ajornerannut atasumik Kalaallit Nunaanni arlalinnik unammilligassaqartoq, aamma Kalaallit Nunaanni aallartoornernik arlalinnik, meeqqanik, inuuusuttunik aamma inersimasunik peqataaffigineqartunik, pisoqartarsimasoq, Kalaallit Nunaanni Politiit paasissutissiisutigisimavaat. Sakkuminnik susassaqanngitsunit tikinneqarsinnaanngitsumik toqqorsinissamik, aallaasinik piginnittut qulakkeerinnittarsimannginnerannik aallartoornert amerlanertigut pisarput, soorlu aamma sakkut atorneqarsinnaasut imassaat ilaatillugit toqqorneqartartut. Taamaattoqarneratalu malitsigisaanik, ingammik meeqqat angerlarsimaffinni imaluunniit umiarsualivinni pinnguarnerminnun atatillugu, sakkunik nassaarsinnaanerisa aarlerinaateqarnera pilersarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik imminut toqunnerit imminullu toqoriarnerit pillugit assersuutissanik nassaassaqarpoq, taakkunani aallaasit atorneqartarlutik. Pisut taakku aamma sakkut peqqissaartumik toqqorneqartannginnerannut atassuteqarsinnaapput.

Kalaallit Nunaanni toqqissisimaneq annertusiniarlugu, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsisip nutarterneqarnissaa pisariaqartinneqartoq,

taamaammat qallunaat naalakkersuisuisa Naalakkersuisullu isumaqatigiissutigaat, aamma nutarterineq Kalaallit Nunaanni pissutsit ataqqillugit, matumani kalaallit piniarnermut- aamma aallaaniarnermut kulturiat ilanngullugit, pissasoq isumaqatigiissutigalugu.

Tamanna tunngavigalugu qaqugukkut Kalaallit Nunaanni aallaasinik il.il. aamma aallaasinut imassanik eqqussisoqarsinnaanera, sanasoqarsinnaanera, pissarsisoqarsinnaanera,piginnittoqarsinnaanera, nassataqartoqarsinnaanera imaluunniit atuisoqarsinnaanera pillugit ukiutigut angusassaq killissaatitaasoq ukiunut 15-inut inatsisissatut siunnersuutigineqartup *siullertut* inissippi. Ukiutigut angusassap killissaatitaasup ukiunut 18-inut killilerlugu aallarnerniarneqannginnerani, Danmarkimisut, aallarnerniarneqannginneranut, kalaallit piniarnermut- aallaaniarnermullu kulturiat, aamma taakku piumasaqaatit tamaasa naammassigunikkit, piniagassat killilersugaasunut ilaannut Kalaallit Nunaanni meeqqat 15-iliisimanngitsunut, aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik pigisalinnut akuersissummik pisinnaanerat isiginiarneqarpoq. Kalaallit piniarnermut- aallaaniarnermullu kulturiat eqqarsaatigalugu, ingiaqateqarnissamik aaqqissuuussineq tamatuma peqatigisaanik pilersinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni, meeraq ingiaqatip inersimasup, inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartallip, imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartallip, aamma meeqqamik ingerlaavartumik nakkutiginnittup, eqqannguaniippat, meeqqat 15-iliisimanngitsut aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik pigisallit aallaasinik imassanillu nassataqarsinnaalissapput atuisinnaalerlutillu.

Kissaamnergernemi imaluunniit qiimmassimaarnermi, matumani aallartoornerit kiisalu toqtsinerit aamma imminoornerit imminooriarnerillu ikilisinneqarnissaat ilanngullugit, sakkut pequtillu il.il. inatsimmi ilaatinneqartut atorneqarsinnaanissaat ajornarnerulersinniarlugu, aallaasit imassallu il.il. toqqorneqartarnissaat pillugit malittarisassanik eqqussisoqarnissaa, inatsisissatut siunnersuutip *aappaattut* siunertaraa.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarerit

2.1.Aallaasinut nakkutilliinissamik aaqqissuuussineq

2.1.1. Inatsisit atuuttut

Kalaallit Nunaanni immikkut ittumik aallaasinut navianassusilinnut tunngatillugu nakkutilliinissamik aaqqissuussinermik peqarpoq, tamatumalu kingorna – politiinit akuersisummiq peqarnani – Sakkut pilugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1, imm. 1, imm. 1 malillugu, sakkut taakku equnneqarnissaat, sananeqarnissaat, pissarsiarineqarnissaat, pigineqarnissaat, nassatarineqarnissaat imaluunniit atorneqarnissaat inerteqquataavoq. Taamaattoq nakkutilliinissamik aaqqissuussineq Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 12 malillugu Kalaallit Nunaanni inuit sakkutujunngitsut pillugit naalagaaffimmik oqartussaasunut ilaatinneqanngilaq.

Aallaasit nalinginnaasumik sakkutut pequtitut pingaaruteqartutut, nukimmik naammattumik annertussusilimmik akunik mattusuunik – ilisaqqunnartumik aqerlunik – igerüssisinnaasutut nassuiarneqarsinnaasut, inatsisisstatut siunnersuummi nr. L 36-imi, 7. oktober 1992-imeersumi (Folketingstidende 1992-93, ilanngussaq A-mi, allaaserisap inissaani 898-imi) takuneqarsinnaavoq.

Sakkut, nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartut, tassaapput illuinnarsuutit assiginngitsut aamma illuinnarsuutit naatsut kiisalu aallaasit arlalissuarnik aalajangersimasunillu amerlassusilinnik imaqarsinnaasut (hel- aamma automatiskiusut) eqqaataasinnaasut, matumani timmiarsiutit qoroqanngitsunik (manissunik) sullullit/savissallit halvautomatiskiusut, patruununik marlunnit amerlanerusunik imaqarsinnaasut. Aammattaaq eqqarasuartaatit (maskinpistoler) aamma eqqarasuartaatit (maskingevær-it) uani pineqarput.

Sakkunut nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaasunut – politiinit akuersisummiq peqqaqqaarani – eqquassinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, nassataqarnissaq imaluunniit savissaannik (pibe-nik), kanngiffiinik (låestole-nik), makisartuinik (bundstykke-inik) aamma niaquusaannik (baskyler-inik) atuinissaq aammattaaq inerteqquataavoq.

Imassanik, sakkunut nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaasunik – politiinit akuersisummiq peqqaqqaarani – eqquassinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, nassataqarnissaq imaluunniit atuinissaq, matumani patruunit puuinik, ikittaatinik (tændskrue-nik), qaartartuinik (fænghætte-inik), kukuttaataannik aqerlussaanillu (brændrør-inik aamma projektil-inik) ilanngullugit, aammattaaq inerteqquataavoq.

Piniarnermi sakkut, matumani timmiarsiutit nalinginnaasut aamma qoorortuut ilanngullugit, kisianni sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaangillat. Tamanna aamma aallaaseeqqanut (luft- og fjederbøsser-nut) atuuppoq. Sakkunik taamaattunik pissarsisinnaaneq taamaalilluni killeqanngilaq – aamma meeqqanut.

Sakkut ilaasa inerteqqutaanerat pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummi nr. 1010-mi, 28. oktober 2009-imeersumi inatsisip nakkutilliinissamik aaqqissuussinera annertusineqarpoq. Nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi qaartartut miloriuttakkat, qaartartut, qaartartut nunamut assaanneqartartut sakkullu assingusut, nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi aamma ilaatinneqartut, nalunaarutip, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1, imm. 3-mi oqaaseqatigiit siulliit malillugit atulersinneqartup, malitsigaa. Sakkut kemiskiusut, uumassuseqartutigut pinnguutinit sanaajusut, qinggaqornerit atorlugit saassussinissamut sanaajusut aamma atomit nukinginit sanaajusut aamma sakkunik igeriussissutit, kiisalu sakkuni taamaattuni, sakkunik igeriussissutini atorneqartussatut immikkut ittumik ilusilersugaasut aamma imaluunniit naleqqussagaasut, aammattaaq nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqarput. Laser-it atorlugit sakkuliat ilaat, sakkut kalerrisaarutaasut aamma sakkut gas-itaqaatigalutik kalerrisaarutaasut (paassaannarnik aqerlortaqanngitsunik imassallit), kalerrisaarinermi qummoroortitsissutinik aamma ajunaalernermermi ikumatitanik igitsinissamut taamaallaat sanaajunngitsut.

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaasit halvautomatiskiusut, savissat, kanngiffit, makisartut aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaasit halvautomatiskiusut niaquusaat kiisalu sakkunut taakkununnga imassat, matumani patruunit puui, ikittatit, qaartartui, kukuttaataat aqerlussaasallu ilanngullugit, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi aallaasit inerteqqummit pineqanngitsut pillugit nalunaarutikkut nr. 949-imeersukkut, 10. december 1993-imeersukkut, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 3, oqaaseqatigiit aappata malitsigisaanik atulersinneqartukkut, inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut akuersisummik peqartut (inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartaq), kiisalu meeqqat 16-it inorlugit ukiullit akuersisummik taamaattumik pillit, nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqanngillat.

Naggataagut Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi imassat/pequtissat inerteqqummit pineqanngitsut pillugit nalunaarutikkut nr. 604-kkut, 1. august 1998-imeersukkut Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1, imm. 3-im i oqaaseqatigiit kingulliit malitsigisaanik atulersinneqartukkut, imassat/pequtissat arlallit assiginngitsunik suussusillit inatsisip nakkutilliinissamik aaqqissuussineranit ilaatinneqanngillat.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 2 malillugu, pissarsisup imaluunniit tigusisup akuersissut pisariaqartinneqartoq qimerloortissinnaangippagu, pequtit atortussiallu nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartut tunniunneqarnissaat imaluunniit piginnittuunerup allanut tunniunneqarnissa inerteqqutaavoq. Piviusumi taakku oqarasuaatikkut, internettikkut il.il. tuniniarneqarnissaat aalajangersakkap pisinnaatinngilaa.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 4 malillugu akuersissummik tunisineq taamaallaat inunnut, inuttut atugarisamikkut maannamullu qanoq inoriaaseqarnerat pillugit paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit akuerisaanissamut nangaanartoqartinneqanngitsunut, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit malillugu akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

Inuup inuttut atugarisai maannamullu qanoq inoriaaseqarnera pillugit paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit akuerisaanissamut nangaanartoqartinneqannginnersut pillugit, pineqartup sakkumik pigisaqarnera nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqarnersoq pillugu naliliineq missiliinerusumik tunngaveqartoq, aamma Kalaallit Nunaanni pissutsit naliliinermi ilaatinneqartussaasut, inatsisisatut siunnersuummi nr. L 36-im i, 7. oktober 1992-imeersumi (Folketingstidende 1992-93-im i, ilanngussaq A-mi, allaaserisap inissaani 900-901-im i) takuneqarsinnaavoq.

Sakkup atornerlunneqarnissa tunngavissalimmik aarlerinaateqarpat, sakkunik peqarsinnaanermut akuersissut itigartitsissutigineqassaaq. Allaasinik mianersuaatsumik atuisimaneq immikkut ittumik paasinarsisinneqarpat, tamanna aamma atuuppoq. Pisuni sakkup atornerlunneqarnissa pillugu pissutissalimmik nalornisoqartillugu, aallaaviusoq tassaassaaq, sakkunik piginninnissamut akuersissutip itigartitsissutigineqarnera. Pinerluttulerinermik suliat

naammassineqareersimasut, pasilliinerit maannakkut pisut kiisalu qinnuteqartup inuttut atugarisai taamaalillutik itigartitsinermut tunngavilersuutaasinnaapput.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit malillugu akuersissutinik pisinnaanissamut ukiutigut angusassaq killissaatitaq pillugu piumasaqaat atuutinngilaq, kisianni piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorluni meeqqamut 12-it inorlugit ukiulimmut imaluunniit tarnimigut nappaatilimmut, eqqarsartaatsikkut kinguarsimasumut imaluunniit aalakoortumut sakkumik, qaartartumik imaluunniit navianartunik allanik tunniussaqartoq, navianartumik illersorneqarsinnaanngitsumik iliuuseqartutut pinerluttulerinermi inatsimmi § 90, imm. 1 malillugu eqqartuunneqassaaq.

Siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi (inatsimmi nr. 55, 5. marts 1954-imeersumi) § 64, imm. 1 aalajangersakkap assigaa, aalajangersakkamut piareersaataasumik suliat malitsigaat (Folketingstidende 2007-08 (katersat aappaat), ilanngussaq A, qupperneq 1661).

Aalajangersagaq tunngaviusumik pillasarnermik inatsimmi § 254-p assigaa, siusinnerusukkut pinerluttulerinermi inatsimmi § 64, imm. 1-imut piareersaataasumik suliani takuneqarsinnaavoq, tassani ukiutigut angusassaq killissaatitaq taamaattoq ukiunut 15-inut inissinneqarsimalluni. Kalaallit Nunaanni ukiutigut angusassaq killissaatitaq tassaavoq ukiut 12-it, tassami piffissami pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkap inissinneqarfiani tassani, Folketingstidende 1953-54, ilanngussaq A, allaaserisap inissaa 385 malillugu, Kalaallit Nunaanni piffinni amerlasuuni, nukappiaqqat 10-iniit 11-linnut ukiullit piniarnermi peqataasarnerat nalinginnaasuummat.

Aalajangersakkap ajutoornerit pitsaaliorneqarnissaat anguniaraa, pillasarnermik inatsimmi § 254-imut piareersaataasumik suliani takuneqarsinnaavoq. Oqaatsimi »tunniussineq«-mi taamaammatt taamaallaat pisoq, tassani meeraq pissusissamisoortumik nakkutigineqannginnerra pineqarpoq (Straffelovskommission-ip isumaliutissiissutaa 1912-imeersoq, § 373, imm. 2, pissutaasut, qupperneq 311).

2.1.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfíup isumaliutiginninneri aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

2.1.2.1. Ukiutigut angusassaq killissaatitaq pillugu piumasaqaatip atulersinneqarnera

Qallunaat sakkut pillugit inatsisiliorneranni sakkut pillugit inatsimmi peqtit ilaatinneqartut akuersissummik peqqaarani pissarsiarineqarsinnaanerisa nalinginnaasumik inertigineqarnera atuuppoq. Sakkut pillugit inatsimmi § 2-mi oqaaseqatigiit aappaat malillugu, sakkunut peqtinut suli allanut, inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut inerteqquteqarneq annertusineqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik sakkut imassallu il.il. pillugit kaajallaasitaq nr. 10222, 1. december 2016-imeersoq, kingusinnerpaamik kaajallaasitaakkut nr. 9579-ikkut, 6. juli 2023-imeersukkut allanngortinnejartoq malillugu, sakkut pillugit inatsimmi § 2, imm. 1 malillugu inuit 16-init inorlugit ukiullit akuersissummik pissarsisinnaanngilluinnarput.

Meeqqat aallaasinik atuisinnaasussaannginnerat pissusissamisoortumik aallaaviusutut Inatsiseqarnermut ministereqarfíup isigaa. Kisianni Kalaallit Nunaannut tunngatillugu, kalaallit piniarnermut- aallaaniarnermullu kulturiat pillugit immikkut pissutsit eqqarsaatigineqassapput.

Inatsiseqarnermut ministereqarfík Naalakkersuisullu 2018-imi ataatsimeeqatigiipput, tassanilu sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsisip naammattumik aamma ullutsinnut naleqquttumik ajutoornernut pinerluttuliornernullu, aallaasinik atuiffiusunut, illersuutaanersoq pillugu oqallinnissaq siunertaralugu sullisisut attuumassuteqartut qaaqquneqarput.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaanni inatsisiliornermi ukiutigut angusassaq killissaatitap nalinginnaasumik ukiunut 16-inut inissinneqarnissa, piffissami taamanikkut pisumi Kalaallit Nunaanni ineriarnermut aamma kalaallit piniarnermut- aallaaniarnermullu kultriannut naapertuutissasoq, ataatsimeeqatigiinermi pingaarnertut isumaqatigiissutigineqarpoq. Ilaatigut tamanna tunnavigalugu sakkut pillugit inatsisip allanngortinnejarnissaanut siunnersuut Inatsiseqarnermut ministereqarfíup suliarisimavaa, tassani ukiutigut angusassaq killissaatitaq ukiunut 16-inut inissinneqarluni, taannali naammassineqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuut manna inatsisissatut siunnersummit 2019-imeersumit aallaavilerlugu suliarineqarpoq, taamaattorli piffissami pisut

akornanniittumi Inatsisartut inatsisiliaat atuutilersinneqartut ilanngunneqarput.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 34, 13. juni 2023-imeersoq ulloq 1. juli 2023 Kalaallit Nunaannut atuutilerpoq. Inatsisikkut ukiutigut angusassaq killissaatitaq ukiunut 15-inut inissinneqarnera atulersinneqarpoq, taamaalilluni inunnut 15-ileereersimasunut piniagassanut killersugaasunut aallaaniarsinnaanermut akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaalluni. Inunnut 12-inik ukioqalereersimasunut, piniagassanut killilersugaanngitsunut sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartap pissarsiarineqarsinnaanera inatsisikkut suli periarfissaavoq – taamaattoq pineqartup, 12-it 15-illu akornanni ukioqartup, meeqqap angajoqqaavinit, angajoqqaatut akisussaatitaasumit imaluunniit inummik 18-it sinnerlugit ukiulimmit nammineersinnaassusilimmik ingiaqateqarnissaa piumasaqaataavoq.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit malillugu akuersissutit taamaallaat inunnut 15-ileereersimasunut tunniunneqarsinnaasut, tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq. Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit malillugu qaqugukkut akuersissummik pissarsisoqarsinnaaneranut piumasaqaatit allanngortinneqarnissaat, tamatuma saniatigut anguniarneqanngilaq.

Inuit 15-ileereersimasut aallaasinik kiisalu pequtinik, aallaasitut isikkulinnik aamma sananeqarnermik imaluunniit atortussat atorneqartut malitsigisaannik taamaattunngorlugit sanaqqinnejqarsinnaasunik kiisalu aallaasinut aallaasit savissaannik, silussaataannik aamma makisartuinik, niaquusaannik aamma imassaannik, matumani patruunit puui, ikittaataat, qaartartui, kukuttaataat aqerlussallu/ilulissaallu ilanngullugit, inatsimmi § 1, imm. 1 malillugu ilaatinneqartunik sakkunik imaluunniit pequtinik, sakkunik allanik eqquassisinnaanerat, sanasinnaanerat, pissarsisinnaanerat, pigisaqarsinnaanerat, nassataqarsinnaanerat imaluunniit atuisinnaanerat, inerteqquaassasoq aammattaaq siunnersuutigineqarpoq.

Inunnut 15-ileereersimasunut pequtinik taaneqartunik eqquassisissaq, sananissaq, pissarsinissaq, nassataqarnissaq imaluunniit savissaannik, kanngiffiinik, makisartuinik aamma niaquusaannik atuinissaq suli periarfissaassaaq.

Tassunga atatillugu oqaaseq »aallaaseq« sakkutut nassarneqarsinnaasutut savissalittut, igitsisinnaasutut, igitsisinnaasutut sananeqartutut imaluunniit ingerlatitsissut ikuallajasoq ikorsiullugu ajornanngitsumik amerlasumik, aqerlunik imaluunniit projektlimik igitsisinnaanngorlugu allanngortinnejarsinnaasutut paasineqassaaq.

Aallaasit saniatigut, pequtit, aallaavimmikkut aallaasiunngitsut, kisianni taamaattutut isikkullit, aamma taamaattunngorlugin sananeqarsinnaasut, inerteqquteqarnissamik siunnersummi aamma ilaapput.

Sakku tamarmiulluni, aallaasip eqqua minillugu, sinaamigut sipineqarnermigut atorsinnaajunnaartinneqartoq, aallaasitut isigineqanngilaq. Sakkup ima atorsinnaajunnaartinneqarnera, eqqarermut atorneqarsinnaanani imaluunniit allanngortillugu sananeqarnermigut taamatut atorneqaqqissinnaanani, tamatumunnga tunngaviuvoq.

Inatsisit malillugit sakkut ilanik, aallaasit atornissaannut pingaaruteqartutut isigineqartunik, pigisaqarnermi, ukiutigut angusassap killissaatitap avaqqunneqannginnissaat qulakkeerniarlugu, savissat, kanngiffiit, makisartut aamma sakkunut taakkununnga niaquusat inerteqquteqarnermi ilaatinneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

2.1.2.2. Ingiaqateqarnissamik aaqqissuussinerup atulersinneqarnera

Kalaallit Nunaanni – ingammik illoqarfii annerusut avataanni - meeqqat 12-it tungaannut ukiullit aallaaniarnermi peqataasarnerat ileqquuvoq. Piffissi arlarlinni meeqqap suli apersortitsinnani uumasunik aallaanninnera aamma ileqquuvoq.

Kalaallit Nunaanni ileqqut taakku ingerlatiinnarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat siunertalarlugu, ukiutigut angusassamut killissaatitamut piumasaqaat ingiaqateqarnissamik aaqqissuussinermik ilaneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Inuit 15-ileereersimanngitsut, aallaaniarsinnaanermut akuersisummik atuuttumik pigisaqartut, ukiukitsumik nakkutilliisumik inuk naleqquttumik ingiaqateqarpat, aallaaniarnermut, matumanit ooqattaasarneq aamma nakersaaneq ilanngullugit, imaluunniit ooqattaasarnermut atatillugu aallaasimik nassataqarsinnaasoq aamma atuisinnaasoq siunnersuutigineqarpoq. Ingiaqataasoq 18-ileereersimassasoq aamma inuuussutissarsiutigalugu pinjarsinnaanermut allagartamik- imaluunniit

sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik pigisaqassasoq, aammattaaq siunnersuutigineqarpoq.

Ingiaqataasup naleqquttuunissaa siunnersuutigineqarpoq. Pineqartoq aalakoorneq, napparsimaneq, sanngiillisimaneq, qasoruloorneq, sinimmik amigaateqarneq, qiimmassimaarnartunik imaluunniit puuallassimaarnartunik assigisaannilluunniit sunnerneqarneq pissutigalugit ima pissuseqarpat, taanna aarlerinanngitsumik aallaasinik isumaginnissinnaanngippat, inuk ingiaqatitut naleqquttuunavianngilaq.

Tamatuma kingorna tunngaviusumik aaqqissuussineq tassaassaaq, inuk 15-iliisimanngitsoq, piniarnermi timmisueriarluni ooqattaasarnermiluunniit peqataappat, tamatigut inersimasup aallaasinik akisussaasuusup peqataanissa.

Kalaallit piniarnermut- aallaaniarnermullu kulturiat aaqqissuussinissatut siunnertuutigineqartumi eqqarsaatigineqarpoq, aamma tamatuma peqatigisaanik inunnut 15-ileereersimanngitsunut, piniarnermi peqataasunut naleqqiullugu, pissutsit toqqisisimaffiusut pilersinneqarput, tassami taakku ingiaqataasumik nammineersinnaassusilimmik nakkutigineqassapput, taassumalu nammineerluni piniarsinnaanissa aamma, meeqqap sakkumik illersorneqarsinnaasumik isumaginninnissaata qulakkeerniarlugu, naammattumik oqaassisqaqluartaunissa naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Ingiaqateqarnermik aaqqissuussinissatut siunnersuutigineqartoq aammattaaq timersuut ooqattaasarneq ilaatinneqarpoq, timersuullu inunnit 15-ileereersimanngitsunut aamma timersuutigineqarsinnaavoq. Danmarkimi, sakkut imassallu il.il. pillugit nalunaarummi nr. 2531-imi, 20. december 2021-imeersumi malittarisassat malillugit, inuit 16-it inorlugit ukiullit taamaallaat ooqattaasarnermut ilitsersuisoq ilagalugu ooqattaasarsinnaasut, Kalaallit Nunaanni, ooqattaasarnermut ilitsersuisut akuerineqartarnissaannik aaqqissuussinermik atuiffiunngitsumi, inuit 15-ileereersimanngitsunut, sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut akuersisummik atuuttumik pigisaqartut, naleqquttumik ingiaqateqarluni ooqattaasarsinnaanerat siunnersuutigineqarpoq.

Meeqqap ingerlaavartumik ingiaqatip eqqaaniinissaanik, aamma ingiaqatip ingerlaavartumik, ukiukitsup qanoq iliornieranik nakkutilliinissaanik pisariaqarpallu akuliunnissaanik, nakkutilliinissamik

pisussaaffik kinguneqarpoq. Ukiukitsup aallaaseq pisariaqartinnejartumik mianersorluni isumagissaga aamma sakku pinnguarilissanngikkaa, tassunga atatillugu ingiaqatip ingerlaavartumik qulakkiissavaa.

Sakkut pequtillu, inummit 15-ileereersimanngitsumit, tigummiarneqartut, piniarnerup imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarnerup naanerani, ingiaqataasumut tunniunneqarnissaat, ingiaqataasup qulakkiissallugu aammattaaq pisussaaffigaa.

Ingiaqatip pisussaaffini eqqortinngippagu, pineqaatissiissutit aallartinnejarsinnaasut siunnersuutigineqarpoq.

Ukiukitsup ingiaqammik, ingiaqataanissamut piumasaqaatinik naammassinnittumik, ingiaqateqarnani piniariarsimaneranut imaluunniit ooqattaasarriarsimaneranut, angajoqqaatut oqartussaasoq mianersuaalliortutut akisussaatinnejarsinnaappat, angajoqqaatut oqartussaasumut pineqaatissiissutit aallartinnejarsinnaasut, aammattaaq siunnersuutigineqarpoq.

Tamanna aallaaniarnermut imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarnermut atanngitsumik aallaaseq tunniunneqarpal imaluunniit inummit 15-ileereersimanngitsumut tunniunneqarpal, pineqaatissiinerit aallartinnejarsinnaasut, naggataagut siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 2-imiit 3 ilanngullugu aamma 5-miit 7 ilanngullugu, kiisalu taakkununnga oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.2. Toqqorsineq

2.2.1. Inatsisit atuuttut

Aallaasit imassallu toqqorneqarnissaat pillugit Sakkut pillugit Kalaallit Nunaanut inatsimmi nalinginnaasumik malittarisassanik aalajangersaasoqanngilaq.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 6 malillugu kisianni politiit § 1 malillugu, isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu pisariaqartinnejartutut isumaqarfingeqartunik, toqqorsinissaq aamma atuisinnaaneq pillugit piumasaqaatinik taamaattunik akuersissuteqarsinnaapput.

Toqqorsinissamut piumasaqaatinik, qallunaat taamanikkut sakkut pillugit nalunaarutaanni § 13-imut (massakkut § 24, imm. 1 atuuttoq) assingusunik, Kalaallit Nunaanni pissutsit pissutigalugit allanngortinneqartunik, politimesteri aalajangersakkanik aalajangersaassasoq, aalajangersakkamut piareersaataasumik suliani (Folketingstidende 1992-93-imi, ilangussaq A-mi, allaaserisap inissani 901-imi) takuneqarsinnaavoq. Sakkup illersorneqarsinnaasumik toqqorneqassaaq aamma sardinngisamik sumiiffimmi susassaqanngitsunit tikitneqarsinnaanngitsumi toqqorneqarnissaa pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqassasoq, tamatuma kinguneraa. Aallaasit, isumannaatsumi toqqorneqanngitsut, toqqorsivimmiluunniit parnaaqqasumi toqqorneqanngitsut, ima toqqorneqassapput, aallaasip parnaarsaataa imaluunniit makisartui peerneqassallutik aamma paarnaarneqarsinnaasumi inissinneqassallutik. Naggataagut imassat immikkoortillugit toqqorsivimmii parnaaqqasumi toqqorneqartussaanerat pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarpoq.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi malittarisassat, politiit inuiaqatigiinni tamat torersumiinnerannik isumannaarinerat pillugu aammalu inuit ataasiakkaat aamma inuiaqatigiinni tamat isumannaassusaannik il.il. illersuinerat pillugu, kiisalu politiit pineqaatisiissutaaggallartunik atuutilersitsisinnaanerat pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummi (tamat torersumiinnerat pillugu nalunaarummi) § 12, imm. 4-kkut ilaneqarput, tamatumalu kingorna sumiiffinni najugaqarfiusuniit kiisalu aqqusernernit, illulianit aamma eqqaavissuarnit, najugaqarfiusut avataanniittunit, 500 miiteri tikillugu ungasitsigisumi aallaasit imaarneqartassapput.

2.2.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfiuup isumaliutiginninneri aaqqissuussinerlu siunnersutigineqartoq

Kalaallit Nunaanni arlalinnik aallartoortoqartarsimaneranut, meeqqanik peqataasoqarfiusunik, sakkunik peqqissaanngitsumik toqqorsisarneq pissutaasut ilagigaat, Kalaallit Nunaanni Politiit nalilerpaat. Aammattaaq tamanna pillugu imm. 1-imi qulaani allaaserineqartumi erseqqinnerusumik allanneqartut malillugit, sakkut peqqissaanngitsumik toqqorneqartarnerisa, assersuutigalugu inuit imminoornissamik eqqarsaateqartut imaluunniit kissaammersimaartut aalakoortulluunniit, najugaqarfiusut iluini aallaasersornissamut ussernartumiitilersinnaavaat. Taamaammat sakkunut suussutsinut tamarmik imassallu, inatsimmi ilaatinneqartut,

toqqorneqartarnissaannut piumasaqaatit minnerpaaffissaannik eqqussisoqartariaqarpoq.

Minnerpaaffissatut piumasaqaatit siunnersuutigineqartut piumasaqaatinuit Danmarkimi atuuttunit aallaaveqarsinnaanngillat, tamatumalu kingorna aallaasit imassat sikaavimmi qularnaarsakkami, sikaaviusami toqqorsivimmi il.il., aamma sakkut suuneri apeqqutaatillugit immikkut ittumik toqqorneqarnissaannut piumasaqaatit atuutinneqarlutik, tassami malittarisassat Kalaallit Nunaanni tamarmi – matumanilu illuni inissianilu minnerusuni – atorneqartussat uani pineqartussaapput.

Aallaasit illersorneqarsinnaasumik aamma susassaqanngitsunit tikinnejqarsinnaanngitsumi toqqorneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Aallaasit imassanit immikkoortillugit toqqorneqassasut, assersuutigalugu imassat amusartumi imaluunniit ineeqqami immikkoortumi aallaasimit immikkoortillugit toqqorneqarnissaat tamatuma kinguneraa. Aammattaaq sakkup piginnittup/piginnittut peqataaffigingisaanik imaaliallaannaq tiguneqarsinnaannginnissaa aamma atorneqarsinnaannginnissaa tamatuma kinguneraa. Assersuutigalugu taamaallaat makisartuata peerneqarnera aamma qoorortuumut sakkup taskianut ilineqarnera naammanngilaq. Tassunga taarsiullugu arlaatigut parnaarsinnaasumut ilineqassaaq.

Sakkut erseqqinnerusumik qanoq ililluni tikinnejqarsinnaannginnissaat uani pingarnerpaanngilaq. Sakkup sakkuusivimmi akuerisaasumi iikkanut naternullu bolterlugu aalajangersakkamut toqqorneqarnissa, taamaalilluni piumasaqaataanngilaq. Tassunga taarsiullugu sakku imaluunniit makisartua assersuutigalugu sikaavimmi imaluunniit amusartumi nalinginnaasumi qajannaatsumi paarnaarunneqarsinnaavoq, sakku sakkup nusuttaataanut parnaarsaatilerneqarsinnaavoq imaluunniit sakku pequtinut aalajangersakkanut kalunnilerlugu tiguneqarsinnaajunnaarsinneqarsinnaavoq.

Inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 4, tassungalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissaa aamma atortuulersitsinermut kingunissaa

Politiinut unnerluussisussaatitaasunullu inatsisisstatut siunnersuut aningaasaqarnikkut kinguneqarnavianngitsoq nalilerneqarpoq.

[Eqqartuussivinnut aningaasaqarnikkut kingunissaa maannakkuugallartumik naliliineq malillugu killeqassapput, kisianni inatsisisstatut siunnersuutip saqqummiunneqarnissaata tungaanut qulaajarneqassapput].

Nunap immikkoortuinut imaluunniit kommuninut aningaasaqarnikkut atortuulersitsinermulluunniit tunngasunik inatsisisstatut siunnersuut malitseqassanngilaq.

4. Inuussutissarsiornermut il.il. aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissaa

Inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inatsisisstatut siunnersuut kinguneqassanngilaq.

5. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissaa

Innultaasunut inatsisisstatut siunnersuut killilimmik aningaasartuutaanerusunik kinguneqarneqarnissa naatsorsuutigineqarpoq, tassami innuttaasut ataasiakkaat, aallaasit toqqorneqartarnissaat pillugit malittarisassat atulersinneqarnerisa kingunerisaannik, sakkup nusuttaataanut parnaarsaatinik assigisaannilluunniit aningaasaliisariaqartussaassapput.

6. Silaannaap pissusaanut kingunissaa

Inatsisisstatut siunnersuut silaannaap pissusaanut kinguneqassanngilaq konsekvenser.

7. Avatangiisit- pinngortitarlu pillugit kingunissaa

Inatsisisstatut siunnersuut avatangiisit- pinngortitamullu pillugit kinguneqassanngilaq.

8. EU-mi inatsisitigut tunngassuteqartut

Inatsisisstatut siunnersuut EU-mi inatsisitigut tunngasunik isiginniffinnik imaqanngilaq.

9. Oqartussaasut suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaaffigineqartut

Inatsisissatut siunnersummut missingiut piffissami ulloq XX-imit ulloq XX-imut oqartussaasunut suliniaqatigiiffinnut il.il. tulliuttunut nassiullugu tusarniutigineqarpoq:

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersummut missingiut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut oqaaseqarfigeqqullugu saqqummiunneqarpoq.

10. Immersugaq eqikkaaffiusoq

	Pitsaasumik sunniutissai/ningaasa rtuutikinnerunerit (angeruit, annertussusaa allaguk/Naaggaaruit allaguk »Soqanngilaq«)	Ajortumik sunniutissai/ningaasa rtuu-teqarnerunissaq (angeruit, annertussusaa allaguk/Naaggaaruit
Naalagaaffimmut, kommuninut nunallu immikkoortuinut aningaasaqarnikkut kinguneri	Soqanngilaq	Politiinut unnerluuussisussaatit aasunullu inatsisissatut siunnersuut aningaasaqarnikkut kinguneqarnavianng itsoq nalilerneqarpoq. [Eqqartuussivinnut aningaasaqarnikkut kingunissaa maannakkuugallartumik nalililineq malillugu killeqassapput, kisianni inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarni

		<p>ssaata tungaanut qulaajarneqassapput].</p> <p>Nunap immikkoortuinut imaluunniit kommuninut aningaasaqarnikkut atortuilersitsinermul luunniit tunngasunik inatsisissatut siunnersuut malitseqassanngilaq.</p>
Naalagaaffimmut, kommuninut nunallu immikkoortuinut atuutilersitsinerup kinguneri	Soqanngilaq	Soqanngilaq.
Inuussutissarsiortunut atingaasaqarnikkut kinguneri	Soqanngilaq	Soqanngilaq.
Inuussutissarsiortunut allaffissornikkut kinguneri	Soqanngilaq	<p>Aallaasit toqqorneqartarnissaa t pillugu malittarisassanik eqqussinerup kingunerisaanik innuttaasunut inatsisissatut siunnersuut killilimmik aningaasartuutaaner usunik kinguneqarneqarniss aa naatsorsuutigineqarp oq.</p>

Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissa	Soqanngilaq.	Soqanngilaq.
Avatangiisit kingunissa	pillugit	Soqanngilaq.
EU-mi inatsisitigut tunngassuteqartut	Inatsisissatut siunnersuut EU-mi inatsisitigut tunngasunik isiginniffinnik imaqanngilaq.	
EU-mi inuussutissarsortunut sammisumik malittarisassiuermut tunngavinnut tallimaasunut akerliuvoq (krydsileruk)	Aap	Naagga X

*Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut
oqaaseqaatit*

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1, imm. 1 malillugu politiinit akuersisummik peqqaarnani aallaasinik eqquassinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, pigisaqarnissaq imaluunniit illuinnarsuutinik aamma illuinnarsuutinik naatsunik tigummisarissanik allanik, aallaasinik arlalissuarnik aalajangersimasumillu amerlassusilinnik imaqarsinnaasutut eqqaataasinnasunik, matumani timmiarsiutit qoroqanngitsunik (manissunik) sullullit/savissallit halvautomatiskiusut, patronenik amerlasuulinnik marluinnaanngitsunik imaqarsinnaasut, eqqarasuartaatinik (maskinpistol-inik), eqqarasuartaatinik (maskingevær-inik), savissanik, kanngiffinnik, makisartunik aamma niaquusaanik (baskyler-inik), sakkunut nr. 1-imiit 4 ilanngullugu taaneqartut ataanniittunik, taakkualu ataanni patronit puui, ikittaatinik, qaartartuinik, kukuttaataannik aamma aqerlussaannik atuinissaq inerteqqutaavoq.

Oqaatsip ”sanianissaq” ima allanngortinneqassasoq ”sananissaq” § 1, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Oqaatsitigut allannguineq uani pineqarpoq, taamaaliornerullu ulluminut naleqquttumik oqaatsip imarisaaq "sananissaq"-mik atuinissaq siunertaraa.

Nr. 2-mut

Kalaallit Nunaanni qaqugukkut aallaasinik il.il. aallaasinullu imassanik eqqussinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, piginninnissaq, tigummiarnissaq imaluunniit atuinissaq pillugit ukiutigut angusassamik killissaatitaasumik atuuttoqanngilaq.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi nutaamik § 1 a-mik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Sakkunik kiisalu pequtinik, § 1, *imm.* 1 malillugu aallaasinik immikkut ittumik navianassusilinnik nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartunik, aallaasinik pequtinillu allanik, aallaasinik pequtinillu allanik, § 1 a-mi nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartunik, matumani pequtinik aallaasitut isikkulinnik aamma sananeqarnermik imaluunniit atortussat atorneqartut malitsigisaannik taamaattunngorlugit sanaqqinneqarsinnaasunik, sakkunut taakkununnga taaneqartunut akunik aalajangersimasunik kiisalu imassanik, inunnut 15-ileereersimanngitsunut eqqussinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, pigisaqarnissaq, tigummiarnissaq imaluunniit atuinissaq inerteqqutaassasoq *imm.* *I-imi* siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 1, nr. 2-imi oqaaseq »aallaasit«, sakkutut suugaluartutulluunniit nassatarineqarsinnaasutut sullui/savissaat igeriussisinnaasutut, ingerlatsissut ikuallajasoq atorlugu igeriussisinnaasussatut sananeqartutut imaluunniit amerlasuunik, aqerlumik imaluunniit projektilimik igeriussisinnaanissamut ajornanngitsumik allanngortinneqarsinnaasutut paasineqassaaq.

Sakkut kalerrisaarutaasut aamma sakkut gas-itaqaatigalutik kalerrisaarutaasut (paassaannarnik aqerlortaqanngitsunik imassallit), allanngortillugit saqqinneqarsinnaanngitsut, aqerlumik projektilimilluuniit igeriussinani, sunniineri taamaallaat nipimik imaluunniit qaammaallatitsinermik pilersitsisartut, aalajangersakkatut siunnersuutigineqartumi ilaatinneqanngillat.

Sakku tamarmiulluni, aallaasip eqqua minillugu, sinaamigut sipineqarnermigut atorsinnaajunnaartinneqartoq, inatsimmi aallaasitut isigineqanngilaq. Sakkup aallaaniassutigalugu imaluunniit sananeqarnerata allanngortinneqarneratigut taamatut atorneqarsinnaasunngorlugu atorsinnaajunnaarsinneqarnera, tassunga tunngaviuvoq.

»Aallaasit kiisalu pequtit, aallaasitut isikkoqartut aamma sananeqarnermik imaluunniit atortussat atorneqartut malitsigisaanik taamaattunngorlugit sanaqqinnejqarsinnaasut« pineqartillugit, pequtit aalaasitut isikkullit aamma piviusumik taamaattunngorlugit allanngortinneqarsinnaasut inerteqqutigineqartussatut siunnersuutigineqartumi taamaallaat ilaatinneqarmata maluginiarneqassaaq. Inerteqqummi kisianni sakkut piviusuunngitsut, imaappoq aallaasinik assiliinerit, ilaatinneqanngillat.

Sakkunut, imm. 1, nr. 2-itut siunnersuutigineqartumi taaneqartunut, savissat, silussaatit aamma makisartut, inerteqqutigineqartussatut siunnersuutigineqartumi ilaatinneqarnissaat aalajangersakkap *imm. 1, nr. 3-ani* siunnersuutigineqarpoq. Akut, tamarmik immikkut aallaasip atorneqarsinnaaneranut pingaaruteqartutut isigineqartut, uani pineqarput.

Imassat, matumani aamma patruunit puui, ikittaatit, qaartartui, kukuttaatit aqerlussallu ilanngullugit, inerteqqutigineqartussatut siunnersuutigineqartumi ilaatinneqassasut, aalajangersakkami *imm. 1, nr. 4-mi* siunnersuutigineqarpoq. Imassanik sananermi komponentit atorneqartussatut assersuutigineqartut aalajangersakkap taasai tamakkiisuunngillat.

Kalaallit Nunaanni piniarnermut- aallaaniarnermullu kulturip eqqarsaatigineqarnissaa aamma, meeqqat 15-ileereersimanngitsut, inersimasumik akisussaassuseqartumik ilaqrutik, piniarnermi, matumani ooqattaasarnermi aamma nakersaanermi, imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarneq ilanngullugu, peqataasinnaanerat siunertaralugu, ingiaqateqarnermik aaqqissuussinerup atulersinneqarnissaa *imm. 2-mi* siunnersuutigineqarpoq.

Taamaalilluni inuk naleqquttumik ingiaqateqaruni, inuk 15-iliisimanngitsoq, aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuutsumik pigisaqartoq, piniarnermut, matumani ooqattaasarnermut aamma nakersaanermut, timmisueriarluni ooqattaasarnermulluunniit

atatillugu, aallaasinik taakkununngalu imassanik nassatarinnissinnaasoq imaluunniit atuisinnaasoq siunnersuutigineqarpoq.

Ingiaqataasup naleqquttuunissaa siunnersuutigineqarpoq. Pineqartoq aalakoorneq, napparsimaneq, sanngiillisimaneq, qasoruloorneq, sinimmik amigaateqarneq, qiimmassimaarnartunik imaluunniit puuallassimaarnartunik assigisaannilluunniit sunnerneqarneq pissutigalugit ima pissuseqarpat, taanna aarlerinanngitsumik aallaasinik isumaginnissinnaanngippat, inuk ingiaqatitut naleqquttuunavianngilaq.

Ingiaqatigineqartoq aammattaaq 18-ileereersimassasoq aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik- imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik pigisaqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Kisianni ingiaqataasup ukiukitsullu akornanni atassuteqaateqarnissaq piumasaqaataanngilaq, kisiannili aalajangersakkamut pingaarnertut atorneqarfiusussaq tassaassasoq angajoqqaat, meeqqaminnik piniariaqateqartut imaluunniit ooqattaasariaqateqartut, naatsorsuutigineqarpoq.

Ingiaqateqarnissamik aaqqissuussinissatut siunnersuutigineqartoq piniarnermut sammisaqarnermut attuumassuteqartunut taamaallaat atorneqassaaq, matumani ilanngullugit aallaammik nakersarlugu ooqattaasarnermi, sungiusarluni ooqattaasarnermi imaluunniit piniagassanik killilersugaanngitsunik piniavinnermi, kiisalu ooqattaasarnermut atatillugu. Inuup 15-ileereersimanngitsup aallaat atuiffimmut atuiffimmilluuniit assartuinermi tigummiarpagu, allamut sangusoqassanngilaq.

Piniarnermut, matumani ooqattaasarneq aamma nakersaaneq ilanngullugit, imaluunniit ooqattaasarnermut atatillugu, taakku aallaasinik taakkununngalu imassanik tigummiaqarpata imaluunniit atuippata, inuup 15-ileereersimanngitsup naleqquttumik ingiaqateqarnissaa angajoqqaatut oqartussaassuseqartup pisussaaffigigaa, *imm. 3-mi* siunnersuutigineqarpoq.

Inuk 15-ileereersimanngitsoq piniariarpas imaluunniit ooqattaasariarpas, tassungalu atatillugu ingiaqateqarani aallaasinik imassanillu tigummiaqarpas atuippalluunniit, angajoqqaatut oqartussaasumut pineqaatissiinernik aallartitsisoqarsinnaasussaavoq. Pisuni taamaattuni assersuutigalugu taakku ukiukitsup piniariarnissaminut imaluunniit ooqattaasariarnissaminut piareersarnera takusimagamikku, ukiukitsup

ingiaqateqarani piniariarneranut imaluunniit ooqattaasariarneranut angajoqqaatut oqartussaasut mianersuaalliorlutut akisussaatinnejarsinnaanerat piumasaqaataassaaq.

Ukiukitsup sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarani, 18-iliisimanngitsumik ingjaqateqarluni, imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarani piniariarsimaneranut imaluunniit ooqattaasariarsimaneranut, angajoqqaatut oqartussaasut mianersuaalliorlutut akisussaatinnejarsinnaappata, taamatuttaaq angajoqqaatut oqartussaasumut pineqaatissiissutit aallartinneqarsinnaassapput. Ingiaqataasup 18-ileereersimanera aamma inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik- imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarnersoq qulakkiissallugu angajoqqaatut oqartussaasup naleqquttumik ilungersuutigisimanera, assersuutigalugu ingiaqataasup najugaata upernarsaataanik imaluunniit originaliusumik kinaassutsimut upernarsaammik assitalimmik aamma inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut- imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarnersoq pillugu takusisimanerat, pisup nalilorsorneqarnerani pingartinneqassaaq.

Angajoqqaatut oqartussaasup ingiaqataasup naleqquttuunnginnerra nalunngikkunikku imaluunniit nalunngittariaqarunikku, angajoqqaatut oqartussaasumut pineqaatissiissutit aallartinneqarsinnaassasut aammattaaq siunnersuutigineqarpoq.

Inuk, aalakoornerup, napparsimanerup, nukillaanganerup, qasusoornerup, sinimmik amigaateqarnerup, qiimmassimaarutinik imaluunniit ilisimajunnaarnartunik assigisaannillunniit sunnerneqarnerup pissutigisaanik ima qanoq issuseqarpat, taassuma aallaasit toqqisisimanartumik passussinnaanagit, inuk ingiaqatitut naleqquttuussanngilaq.

Ingiaqataasup ingerlaavartumik ukiukitsumik nakkutiginninnissaq pisussaaffigissagaa, *imm. 4-mi* siunnersuutigineqarpoq. Ukiukitsup aallaat pisariaqartinneqartumik mianersorluni isumagissagaa aamma pinnguarissanngikkaa, taamaalilluni ingiaqataasup qulakkiissavaa.

Ingiaqataasup qaqugukkulluunniit ukiukitsup eqqaaniinnissa, ingiaqataasup nakkutilliinissamik pisussaaffiata kinguneraa. Ukiukitsumit

ingiaqataasup qanoq ungasitsiginissaa, ilaatigut silap pissusaata aamma ukiukitsup inerisimanagera aamma sakkunik isumaginnissinnaanermik misilittagaqnerata piviusumik naliliiffigineqarneranik tunngaveqassaaq. Ukiukitsup sulerinera aamma pisariaqarpat akuliussinnaanera ingiaqataasumit takuneqarsinnaanera, naliliinermi pingaarnerpaaavoq.

Ukiukitsup – ingiaqataasup ukiukitsumik ilitsersuiniaraluarluarnerata akerlerisaanik – erniinnaarluni sakku pisariaqartinneqartumik mianersorluni isumaginngippagu, ukiukitsumik nakkutilliisussaatitaanerminut atatillugu ingiaqataasup pissutsit assigiinngitsut malillugit, ukiukitsumit sakkumik tigusinissanni pisussaaffigissavaa.

Taassuma piumasaqarnera malillugu ukiukitsup nammineerluni aallaaseq ingiaqataasumut tunniukkumanngippagu, ingiaqataasup ukiukitsoq pinngitsaallillugu sakkuunika arsaarniaanissaanik tamanna kinguneqanngilaq. Taamaalilluni taassuma tassunga taarsiullugu piaarnerpaaamik politiinik attaveqarnera tamannalu pillugu ilisimatitsinera ingiaqataasumut ajoqutaassanngilaq.

Sakkut pequtillu, inummit 15-ileereersimanngitsumit tigummiarneqartut, piniarnerup imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarnerup naanerani, ingiaqataasumut tunniunneqarnissaat qulakkiissallugu ingiaqataasup aammattaaq pisussaaffigaa. Taamaammat sakku piniarnerup imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarnerup naanerani ingiaqataasumut tunniunneqarpat imaluunniit ukiukitsup aallaasimik ingiaqataasumut tunniussiumannginnera ingiaqataasup politiinut nalunaarutigippagu, ingiaqataasup pisussaaffii aatsaat atorunnaassapput.

Ingiaqataasumut ukiukitsup eqqanguaniinngitsumut, imaluunniit ukiukitsumik ingerlaavartumik nakkutiginninngitsumut, imaluunniit ingerlaavartumik ukiukitsumik nakkutilliinngitsumut pineqaatissiissutit allartinneqarsinnaasut siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni assersuutigalugu ingiaqataasumut nammineq piniarnerminik ima ulapputeqartigisumut, ingiaqataasoq piviusumik meeqqamik nakkutiginnissinnaanani aamma taamaalilluni meeqqamut akuliunnissaq ingiaqataasumut periarfissaanani, taamaalilluni assersuutigalugu pineqaatissiissutinik aallartitsisoqarsinnaassaaq. Ukiukitsup aallaasimik nassatarinninnerani imaluunniit atuinerani, nammineerluni eqqorniakkanik timmisumik ooqataasarnermi igittoq, pissutsit assigiinngitsut malillugit, aamma ingiaqataasumut pineqaatissiissutinik

aallartitsisoqarsinnaassaaq. Meeqqap sakku pinnguarilerpagu, assersuutigalugu ukiukitsup naveerneratigut, ingiaqataasumut sakkumik tunniussequllugu piumasaqarfigineqarneratigut imaluunniit ukiukitsup sakku ingiaqataasumut tunniussiumannginneranik politiinut nalunaaruteqarneratigut, ingiaqataasup ukiukitsumik naleqquttumik ilungersuuteqarluni unitsitsiniaaneq ilungersuutiginngippagu, pisut ilaanni pineqaatissiissutinik aammattaaq aallartitsisoqarsinnaassaaq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 6-imut aamma 7-imut oqaaseqaatit kiisalu inatsisissatut siunnersummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.1.2.1 aamma 2.1.2.2 innersuussutigineqarput.

Nr. 3-mut

Pissarsisoq imaluunniit tigusisoq pisariaqartinneqartumik akuersisummik takutitsinngippat, sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 2 malillugu, pequtinik inatsimmi § 1-imi nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartunik, unniussinissaq imaluunniit piginnittuunerup allanut tunniunneqarnissaa inerteqqutaavoq.

Unioqqutitsineq pinerluttulerinermi inatsimmut tunngatillugu pineqaatissiissutigineqarsinnaappat, piviusumi sakkut, nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartut, oqarasuaatikkut, internettikkut il.il. tuniniarneqarnissaat aalajangersakkap pisinnaatinngilaa.

Ingiaqateqarnissamik aaqqissuussinerup siunnersuutigineqartup killissarititaasa avataanni inuit 15-ileereersimanngitsumut sakkunik pissarsisinnaannginnissaasa sunniuteqarluartumik illersorneqarnissaa qulakkeerniarlugu, inunnut 15-ileereersimanngitsunut aallaasinik tunniussinissaq pillugu assigisaanik inerteqquteqartoqassasoq, *imm. 2-mi* siunnersuutigineqarpoq. Aallaasinik il.il., § 1 a, imm. 1-imi aalajangersagassatut siunnersuutigineqartumi ilaatinneqartunik tunniussinermi, pissarsisup tigisisulluunniit 15-ileereersimanissaa qulakkeerneqassasoq, tassunga atatillugu piumasaqataaavoq.

Assersuutigalugu pineqartup pissarsisup tigisisulluunniit 15-ileereersimanera qulakkeersimanngippagu, inummut 15-ileereersimanngitsumut sakkunik pequtinilluunniit tunniussisimasumut sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 13-ip malitsigisaanik pisut ilaanni inummut pineqaatissiinerit aallartinneqarsinnaassapput.

Assersuutigalugu, tunniussisup uppernarsaatnik, matumani najugaqarfik pillugu uppernarsaat imaluunniit originaliusumik kinaassutsimut uppernarsaat assitalik ilanngullugit, pisariaqartinneqartunik inuttut takutitsinissaq noqqaassutigisimanngippagu, tamanna pisumi pisinnaavoq.

Pisunut ingiaqateqarnissamik aaqqissuussinerup avataaniittunut aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq sammitinneqarpoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.1.2.1 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 4-mut

Isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu pisariaqartinneqartut isigineqartariaqartuni, sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1 malillugu akuersissummi, toqqorsineq atuisinnaanerlu pillugit sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 6 malillugu, piumasaqaatinik taamaattunik politiit aalajangersaasinnaapput.

Susassaqanngitsunut sapinngisamik tикинneqarsinnaanngitsuni sakku illersorneqarsinnaasumik toqqorneqassasoq pillugu, piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Aallaasinut, isumannaatsumi toqqorneqarsimannngitsunut, toqqorsivimmiluunniit parnaaqqasumi toqqorneqarsimannngitsunut, aallaasip parnaarsaataa imaluunniit makisartui peerneqassasut aamma paarnaarneqarsinnaasumi inissinneqassasut pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Aammattaaq imassat immikkoortillugit toqqorsivimmi parnaaqqasumi toqqorneqartussaanerat pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Taassuma saniatigut sakkut toqqorneqarnissaat pillugit sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit piumasaqaatinik imaqanngilaq. Taamaammat sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1 malillugu sakkunut immikkut navianassusilinnut akuersissummi aalajangersimasumi tamanna aalajangersarneqarsimappat, sakkut toqqorneqarnissaat pillugit taamaallaat piumasaqaatit atuupput.

Sakkut pequtilu, inatsimmi matumani ilaatinneqartut, illersorneqarsinnaasumik aamma susassaqanngitsunit tикинneqarsinnaajunnaarlugit toqqorneqassasut, *imm. 1-imi* siunnersuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni toqqissisimasuunissaq annertusarniarlugu, aallaasit toqqorneqarnissaannut minnerpaamik piumasaqaatit atulersinneqarnissaat, aalajangersagassatut siunnersuutigineqartup siunertaraa, tassami aallartoornerit, illoqarfinni najugaqarfitt akornanni aallaasinik igitsisarnerit kiisalu aallaasit atorlugit toqutsinerit imminoornerit aamma taamaaliornissamut misiliinerit amerlassusaannut toqqorsinissamut piumasaqaatit pingaaruteqarsinnaapput.

Sakkut pequtillu, § 1, imm. 1 malillugu sakkunut immikkut ittumik navianassusilinnut nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartut aamma sakkunut pequtinullu § 1 a, imm. 1 malillugu inerteqqutigineqartussatut siunnersuutigineqartuni ilaatinneqartut, aalajangersakkami ilaatinneqassapput. Sakkut, § 1, imm. 3-mi oqaaseqatigiit siullit malillugit nalunaarutini atulersinneqartuni nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi ilaatinneqartut, aammattaaq aalajangersakkami ilaatinneqarput.

Sakkup imassanut immikkoortillugu toqqorneqarnissa, assersuutigalugu imassat amusartumi imaluunniit ineqqami aallaasimit immikkoortillugit toqqorneqarnissaat, illorsorneqarsinnaasumik sakkup toqqorneqarnissaata kinguneraa.

Sakkup tigusariaannaassussaannginnera aamma piginnittup/piginitut peqataatinnagit atorneqarsinnaasussaannginnera, sakkup susassaqanngitsunit tikinnejqarsinnaannginnissaata kinguneraa. Sakkup qanoq ililluni tikinnejqarsinnaanngitsunngortinnissa pingaernerpaajunngilaq. Taamaalilluni sakkup tikinnejqarsinnaanngitsumi toqqorneqarneratigut imaluunniit allakkut akuerisaanngitsumik atorneqarsinnaannginnissaanut qulakkeerneqarneratigut piumasaqaat naammassineqarsinnaavoq. Assersuutigalugu sakku imaluunniit makisartoq sikaavimmi qajannaatsumi amusartumiluunniit nalinginnaasumi parnaarunneqarsinnaavoq, sakku sakkup nusuttaataanut parnaarsaatilerneqarsinnaavoq imaluunniit sakku pequtinut aalajangersakkanut kalunnilerlugu tiguneqarsinnaajunnaarsinneqarsinnaavoq. Sakkunik piginnittut arlallit sakkuminnik ataatsimoorlutik toqqorsinerat aamma pingaernerpaajunngilaq. Taarsiulluguli tillinniap imaluunniit inuup susassaqanngitsup sakkumik atorneqarsinnaasumik akornuserneqarnani atuisinnaannginnissa pingaerneruvoq.

Sakkut imassallu il.il. toqqorneqartarnissaat pillugit inatsiseqarnermut ministeri malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqassasoq, *imm. 2-mi* siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni sakkut pequillugu il.il. toqqorneqarnissaannut piumasaqaatit minnerpaaffissaannik nalinginnaasunik eqqussisoqarsinnaassaaq. Imm. 2-tut siunnersuutigineqartoq malillugu nalinginnaasunik piumasaqaatit aalajangersarneqarsinnaasut ilassutaattut, sakkut pillugit Kalaallit Nunaanni inatsimmi § 6 malillugu, § 1 malillugu akuersissutini toqqorsinissaq atuisinnaanerlu pillugit piumasaqaatinik piviusunik Kalaallit Nunaanni Politiit suli aalajangersaasinnaassapput.

Piginnaatitsisummut atatillugu Kalaallit Nunaani politiit pisuni piviusuni § 1 malillugu akuersissutinik aalajangersaasinnaanerannik sukannererusunik, pequtinut § 1 a, imm. 1-im ierteqquteqarnermi ilaatinneqartunut, politiit malittarisassanik sukannererusunik aalajangersaasinnaannginnerat, tassunga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq.

Sakkup sakkuusivimmi akuerisaasumi iikkanut naternullu bolterlugu aalajangersakkamut toqqorneqarnissaa pillugu aalajangersaasoqarsinnaassannginnera aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq.

Aammattaaq inatsisisstat siunnersummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2.2.2 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 5-imut

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi sakkut § 4-im malillugu inatsit malillugu akuersissutit taamaallaat inunnit, inuttut atugarisaat aamma maannamut inuunerminni ingerlatsinerat pillugit paassisusissanik nangaanartoqartitsilersunik peqanngitsunit qinnuteqaataasut akuersissutigineqarsinnaapput.

Inuit 15-iliisimannngitsut sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1-im ierteqquteqarnermi pequtinik eqqussinissamut, sananissamut, pissarsinissamut, pigisaqarnissamut, nassatarinninnissamut imaluunniit atuinissamut akuersissummik nalunaaruteqarfingineqannginnissaat, § 4-im erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

§ 1 a, imm. 1-im nr. 1-im ierteqquteqarnissamik aalajangersagassatut siunnersuutigineqartup aalajangersagassatut siunnersuutip kinguneraa,

tamatumalu kingorna inunnut 15-iliineqanngitsunut sakkunik pequtinillu § 1, imm. 1-imikilaatinneqartunik eqquassinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, pigisaqarnissaq, tigumminissaq imaluunniit atuinissaq inerteqqutaavoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 2-imut oqaaseqaatit, aamma inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasunik oqaaseqaatini imm. 2.1.2.1 innersuussutigineqarput.

Nr. 6-imut

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 13 malillugu sakkut pillugit inatsisip inerteqquteqarneq- aamma peqqussuteqarneq pillugit aalajangersagartai, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissinneqarnermik iliuusereriikkanut kinguneqartitsissutaapput.

§ 1 a, imm. 1-imut, 3-mut 4-mullu, kiisalu § 3 a-tut siunnersuutigineqartumi aalajangersakkamut innersuussummik ilanngussisoqarnissaa *imm. 1-imikilaatinneqarpoq*.

Inerteqqutigineqartussatut siunnersuutigineqartoq unioqqutinneqarpat, pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu akisussaatitsisoqarsinnaasoq, § 1 a, imm. 1-imut innersuussinerup kinguneraa. § 1 a, imm. 1 malillugu inerteqquteqarneq inunnut 15-iliisimanngitsunut sammitinneqarmat, pinerluttulerinermi inatsimmi § 16 malillugu inunnut taakkununnga kisianni pineqaatissiinermik iliuusereriikkanut kinguneqartitsisoqarsinnaassanngilaq. Kisianni pissutsit assigiinngitsut malillugit inunnut 15-ileereersimasunut, aamma kajumissaarinikkut, siunnersuinikkut imaluunniit sapiitsuliornikkut imaluunniit inatsimmik unioqqutitsinermut peqataanikkut, pinerluttulerinermi inatsimmi § 13 malillugu § 1 a, imm. 1-imikilaatinneqartussatut siunnersuutigineqartumik unioqqutitsinermi peqataasutut akisussaatitsisoqarsinnaassaaq.

Aammattaaq tunngaviusumik aaqqissuussinermik inatsisissatut siunnersuutikkut aallarniiniartoqarpoq, tamatumalu kingorna inuk 15-iliisimanngitsoq piniaiarpat, matumanii ooqattaasarneq nakersaanerlu ilanngullugit, imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarariarp, tamatigut inersimasoq sakkup isumagineqarmeranut akisussaasuussaaq.

Inuk 15-iliisimanngitsoq piniariarpal imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasariarpal, angajoqqaatut oqartussaasup naleqquttumik ingiaqateqartoqarnissaak akisussaaffigivaa, aamma ingiaqataasup pisussaaffimi eqqortinneqarnissaat akisussaaffigivaa.

Angajoqqaatut akisussaasuusoq inatsit malillugu pisussaamminik unioqqutitsinermini pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu akisussaatinneqarsinnaassaasoq, § 1 a, imm. 3-tut siunnersuutigineqartumut innersuussinissatut siunnersuutigineqartup kinguneraa.

Ukiukitsup piniariarnissaminut imaluunniit ooqattaasariarnissaminut piareersarneranik takusimanerat, assersuutigalugu ukiukitsup ingiaqateqarani piniariarsimappat imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasariarsimappat, angajoqqaatut oqartussaasut mianersuaalliortutut akisussaatinneqarsinnaaneranni pisuni taamaattuni piumasaqaataassaaq.

Ukiukitsup 18-iliisimanngitsumik ingiaqateqarluni, imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarani piniariarsimanerani imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasariarsimanerani angajoqqaatut oqartussaasoq mianersuaalliortutut akisussaatinneqarsinnaappat, taamatuttaaq pineqaatissiinerit angajoqqaamut oqartussaasumut aallartinneqarsinnaassapput. Ingiaqataasup 18-ileersimanera aamma inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik- imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarnersoq qulakkiissallugu angajoqqaatut oqartussaasup naleqquttumik ilungersuutigisimanera, assersuutigalugu ingiaqataasup najugaata upernarsaataanik imaluunniit originaliusumik kinaassutsimut upernarsaammik assitalimmik aamma inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut- imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik peqarnersoq pillugu takusimanerat, pisup nalilorsorneqarnerani pingaartinneqassaaq.

Inatsit malillugu pisussaaffimminik unioqqutitsinermut ingiaqataasoq pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu akisussaatinneqarsinnaassasoq, § 1, imm. 4-tut siunnersuutigineqartumut innersuussinissamut siunnersuutigineqartup kinguneraa.

Taamaalilluni ingiaqataasumut ukiukitsup eqqannguaniinngitsumut, imaluunniit ukiukitsumik ingerlaavartumik nakkutiginninngitsumut,

imaluunniit ingerlaavartumik ukiukitsumik nakkutilliinngitsumut pineqaatissiissutit allartinneqarsinnaasut siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni assersuutigalugu ingiaqataasumut nammineq piniarnerminik ima ulapputeqartigisumut, ingiaqataasoq piviusumik meeqqamik nakkutiginnissinnaanani aamma taamaalilluni meeqqamut akuliunnissaq ingiaqataasumut periarfissaanani, taamaalilluni assersuutigalugu pineqaatissiissutinik aallartitsisoqarsinnaassaaq. Ukiukitsup aallaasimik nassatarinninnerani imaluunniit atuinerani, nammineerluni eqqorniakkanik timmisumik ooqataasarnermi igittoq, pissutsit assigiinngitsut malillugit, aamma ingiaqataasumut pineqaatissiissutinik aallartitsisoqarsinnaassaaq.

Ingiaqataasup ukiukitsoq, taanna sakkumik pinngualerpat, assersuutigalugu ukiukitsumik naveersinermigut, ukiukitsup sakkumik ingiaqataasumut tunniussinissaanik piumasaqaateqarnikkut imaluunniit ukiukitsup ingiaqataasumut sakkumik tunniussiumannginera pillugu paassisutissanik imalinnik politiinut saaffiginninnikkut, ingiaqataasoq naleqquttunik ilungersuuteqanngippat, pisut ilaanni aamma pineqaatissiinerit allartinneqarsinnaassapput.

Sakkut pillugit inatsimmi § 1 a, imm. 3 aamma 4 aamma pinerluttulerinermi inatsimmi § 90, imm. 1 ataatsimoortillugit pissutsit assigiinngitsut malillugit pineqaatissiisoqarsinnaassaaq.

Sakkut toqqorneqarnissaat pillugit inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 3 malillugu, sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 3 a-mi aalajangersagassatut siunnersuutigineqartup unioqqutinnejnarnera, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissinneqarnermik iliuusereriikanut kinguneqartitsissutaasinnaanissaa, naggataagut aalajangersagassatut siunnersuutigineqartup kinguneraa.

§ 1, nr. 1-mmit 3 ilanngullugu oqaaseqaatit, aamma nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.1.2. innersuussutigineqarput.

Nr. 7-imut

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 13 malillugu, sakkut pillugit inatsimmi inerteqquteqarnerit- aamma peqqussuteqarnerit pillugit aalajangersakkat, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit malillugu iliuusereriikanut kingunerititsinermi aallaaviatigut pineqaatissiissutaasarput.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi § 16 malillugu, iliuutsit meeqqanit 15-it inorlugit ukiulinnit iliuuserineqartut, pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissinneqarnernik kinguneqarsinnaanngillat.

Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 37-imi arsaarinnittarneq pillugu malittarisassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarput. Arsaarinnittarneq pillugu kapitali 37 tassaavoq pinerluuteqarnermi inatsimmik malitseqartitsinerup allaneruneranik takussutissiisoq. Arsaarinninneq pillugu malittarisassat pineqaatissiinertut isigineqannginnerat tamatuma kinguneraa, taamaattoqarneratalu taakku meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut atorneqarsinnaanerat sunniutigaa.

Imm. 3-tut siunnersuutigineqartoq malillugu, inatsisip matuma unioqqutinneqarnerani pinerluttulerinermi inatsimmi malittarisassat malillugit arsaarinnittooqarsinnaavoq.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsisip unioqqutinneqarnerani pinerluttulerinermi inatsimmi malittarisassat malillugit arsaarinninnerup suliarineqarsinnaanera, aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq. Taaneqartorpiaat allakkut naammassineqarsinnaappata, sakkut pequtillugu pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 37 malillugu arsaarinnissutigineqarsinnaassasut, taamaalilluni aalajangersakkap erseqqissaavavigissallugu siunertaraa.

Inunnut 15-iliisimanngitsunut tunngatillugu aamma aalajangersagaq atorneqassaaq, aamma tassani pinerluttulerinermi inatsimmi § 16 malillugu pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinermi akisussaatitsisoqarsinnaatinngu atorneqarsinnaalluni. Taamaalillutik politiit assersuutigalugu, inuk 15-iliisimanngitsoq § 1 a, imm. 2-tut siunnersuutigineqartoq malillugu ingiaqateqarnissamik aaqqissuussinerup avataaniittumik sakkumik pequtimilluunniit arsaarinnissuteqarsinnaassapput. Aammattaaq inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 6-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 2-mut

Inatsisip ulloq 1. juli 2025 atuutilernissaa siunnersuutigineqarpoq.

Tamatuma malitsigisaanik innuttaasut, matumanii inuit 15-iliisimanngitsut, aamma inatsisip atuutilinnginnerani, malittarisassat atuuttut malillugit

inatsisit malillugit aallaasinik pigisaqartut, taakkuninnga inunnut, 15-ileereersimasunut tunniussisinnaasut ilanggullugit, malittarisassanut nutaanut malinnaasinnaanissaat periarfissinneqarpoq.

Aammattaaq atuutilerfissaatut piffissaliussap politiit – naleqquttumik annertussusilimmik – malittarisassat nutaat pillugit, assersuutigalugu innuttaasut ataatsimiisinneqarnerannut atatillugu, innuttaasunut ilitsersuisinnaanissamik tamatuma periarfississavaat.

**Inatsisisatut siunnersuutip inatsimmut atuuttumut
ataatsimoortinnejarnera**

Oqaasertaliussat atuuttut

Inatsisisatut siunnersuut

§ 1

Sakkut pilligit Kalaallit Nunaannut inatsimmi nr. 1008-mi 19. december 1992-imeersumi, inatsisikkut nr. 572-ikkut, 10. Maj 2022-imit aamma inatsisikkut nr. 242-ikkut, 7. marts 2023-imeersumit allanngortinneqartumi, allannguinerit tulliuttut suliarineqassapput:

§ 1. Kalaallit Nunaanni politimesterimit akuerineeqaqqaartinnani inerteqquataavoq ukuninnga eqquassinissaq, sananissaq, pisinissaq, peqarnissaq, nassatarinninnissaq imaluunniit atuinissaq

- 1) illuinnarsuutit (pistoler aamma revolvere) aallaasillu naatsut tigummisarissat allat,
- 2) aallaasit arlalissuarnik aalajangersimasumillu amerlassusilinnik imaqarsinnaasut (hel- og halvautomatiske) eqqaataasinnaasut, ilanngullugit timmiarsiutit qoroqanngitsunik (manissunik) sullullit/savissallit

1. § 1, imm. 1-im
»sananissaq« ima allanngortinneqassaaq:
»sananissaq«

2. »**§ 1 a.** Inunnut 15-ileereersimanngitsunut tulliuttunik eqquassinissaq, sananissaq, pissarsinissaq, pigisaqarnissaq, nassatarinninnissaq imaluunniit atuinissaq inerteqquataavoq

- 5) Sakkut kiisalu pequtit § 1, imm. 1-im
ilaatinneqartunit
- 6) aallaasit allat aamma pequtit, § 1, imm. 1-im
ilaatinneqartunhit allaanerusut, matumani aallaasitut isikkoqartut aamma sananeqarnermik

	halvautomatiskiusut, patronenik amerlasuulinnik marluinnaangitsunik imaqarsinnaasut,	imaluunniit atortussat atorneqartut malitsigisaanik taamaattunngorlugit
3)	eqqarasuartaatit (maskinpistoler),	sanaqqinneqarsinnaasut ilanngullugit,
4)	eqqarasuartaatit (maskingeværer),	7) aallaasip savissai, silussaatai aamma
5)	aallaasit nr. 1-4-mi taagorneqartut savissaat (piber), kanngiffi (låsestole), makisartui (bundstykker) aamma niaquusaat (baskyler),	makisartui, nr. 1-im taaneqartut aamma
6)	aallaasit nr. 1-4-mi taagorneqartut imassaat (pequitissaat), ilanngullugit aamma patronit imaqanngitsut, ikittaataat (tændskruer) qaartartui (fænghætter), kukuttaataat aqlussaallu/ilulissaallu (brandrør og projektiler).	8) aallaasinut imassat, matumani aamma patruunit puui, ikittaatit (tændskruer), qaartartui (fanghætter), kukuttaatit aqlussallu ilanngullugit.
	<i>Imm. 2. Imm. 1-im inerteqqutaasunut ilaangillat aallaaseqqat (luft- aamma fjederbøsser)</i>	<i>Imm. 2. Imm. 1 apeqqutaatinnagu, inuk naleqquttumik ingiaqateqarpat, inuk 15-ileereersimanngitsoq, aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut</i>
	<i>Imm. 3. Justitsministeri maleruassiorsinnaavoq sakkut imm. 1-im taaneqartunit allaanerusut ilaatinneqarnissaat pillugu, soorlu aallaasit imm. 1- imi pineqartut inatsit malillugu nakkutilliinissamik aaqqissuussinermi justitsministerip ilaatinngitsoorsinnaallugit.</i>	<i>allagartamik atuuttumik pigisalik, piniarnermut imaluunniit timmisueriarluni ooqattaasarnermut atatillugu, matumani ooqattaassarneq aamma nakersaaneq ilanngullugit, aallaasinik aamma pequtinik imm. 1, nr. 2- miit 4 ilanngullugu taaneqartunik nassataqarsinnaavoq imaluunniit atuisinnaavoq</i>
	<i>Kalaallit Nunaanni politimesteri maleruagassiorsinnaavoq imassat (pequitissaat) imm. 1-im, nr. 6-im</i>	<i>3) ingiaasoq 18- ileereersimassaaq aamma 4) inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik imaluunniit</i>

<i>Imm.</i>	<i>3.</i>	Piniarnermut,
matumani		ooqattaasarneq
aamma		nakersaaneq
ilanngullugit,		imaluunniit
timmisueriarluni		
ooqattaasarnermut		atatillugu
inuup pequtit imm.	1, nr. 2-miit	
4 ilanngullugu		taaneqartut
nassarpagit		imaluunniit
atorpagit, imm.	2	malillugu
inuk	15-ileereersimannngitsoq	
naleqquttumik		
ingiaqateqarnissaat		
angajoqqaatut		oqartussaasup
qulakkiissallugu		
pisussaaffigivaa.		

*Imm. 4. Imm. 2 malillugu
inuup 15-iliisimannngitsup
sunngiffimmi
aallaaniarsinnaanermut
allagartamik atuuttumik
peqarnissaa ingiaasup
qulakkiissallugu
pisussaaffigaa. Aammattaaq
ingiaasup inuup 15-
ileereersimanngitsup
ingerlaavartumik
nakkutigineqarnissaa
pisussaaffigaa, aamma
piniarnerup imaluunniit
ooqattaasarnerup naanerani,
sakkut pequillu ingiaasumut
tunniunneqarnissaat
qulakkiissallugu.«*

§ 2. § 1-imikineqartunik
allanut tunniussinissaq
imaluunniit allanut
pigisassangortitsinissaq
inerteqqutaavoq, pissarsisuusoq
imaluuniit tigusisuusoq
pisariaqarneratut
akuerineqarsimanerminik
takutitsisinnaanngippat.

3. § 2-mi imm. 2-tut
ilanngunneqassaaq:
»Imm. 2. Pisuni, pequtinik
pissarsinissamut imaluunniit
pigisaqarnissamut § 1 a, imm. 1
malillugu ukiutigut
angusassamik killissaatitaq
pillugu piumasaqaat
atuutsillugu, pissarsisup
imaluuniit tigusisup 15-inik
ukioqalereersimanini
uppernarsarsimanngippagu,
taakkua tunniunneqarnissaat
imaluunniit allanut
pigisassangortinneqarnissaat
inerteqqutaavoq, taamaattoq § 1
a, imm. 2 takuuk.«

§ 3. Taamaattoq § 1 aamma § 2
akornutissaqartitsinngillat
aallaasip savissaasa imaluunniit
kanngiffiisa, makisartuisa
imaluunniit niaquusaasa
iluarsaannejarnermikkut
nutraterneqarnissaannut.

4. § 3-p kingorna
ilanngunneqassaaq:
»§ 3 a. Sakkut pequtillu,
inatsimmi matumani
ilaatinneqartut
susassaqannngitsunit
illorsorneqarsinnaasumik
aamma
tikinneqarsinnaanngitsumik
toqqorneqassapput.

Imm. 2. Sakkut aamma
imassat il.il. pillugit
malittarisassanik,

isumannaatsuunissaq
eqqarsaatigalugu
pisariaqartinneqartunik,
inatsiseqarnermut ministeri
aalajangersaasinnaavoq.«

Imm. 2. Sakkut aamma
imassat il.il. pillugit
malittarisassanik,
isumannaatsuunissaq
eqqarsaatigalugu
pisariaqartinneqartunik, politiit
aalajangersaasinnaapput.«

§ 4. Inatsit manna malillugu
taamaallaat akuersissummik
tunineqarsinnaapput inuit, inuttut
atugarisaat maannamullu qanoq-
inuuseqarnerat pillugit
paasissutissat pigineqartut
tunngavigalugit
akuersisaanissaannut
nangaanartoartinneqanngitsut.

Imm. 2-3. ---

§ 13. § 1-imik, ,imm. 1, § 2-
mik, § 5-imik, § 8-mik, imm. 3, §
9-mik, § 10-mik, imm. 1 aamma
5, § 14-imik, imm. 2,
unioqqutitsineq, aammalu § 1,
imm. 3 malillugu inerteqqummik
unioqqutitsineq
pineqaatitssiissutaasinnaavoq
pinerluttulerinermik inatsit
naapertorlugu. Taamatuttaaq
pineqaatissiinalersoqarsinnaavoq
kimulluuniit § 6 malillugu
aalajangikkatut patsisissaatitamik
malinnikkumanngitsunut.

Imm. 2. ---

5. § 4, *imm. 1--imi*, »inuit,«
kingorna ilanngunneqassaaq:
»15-inik ukioqaleersimasut,
aamma.«

6. § 13, *imm. 1-imi*, »§ 1,
imm. 1,«-p kingorna
ilanngunneqassaaq: »§ 1 a,
imm. 1, 3 aamma 4« aamma §
2-p kingorna
ilanngunneqassaaq § 3 a,«.

6. § 13, *imm. 1-imi*, »§ 2,«-p
kingorna ilanngunneqassaaq:
»§ 3 a,«.

7. § 13-*imi* *imm. 3-tut*
ilanngunneqassaaq:

»*Imm. 3. Inatsimmik*
massuminnga
unioqqutitsinermut
pinerluttulerinermi inatsimmi
malittarisassat malillugit
arsaarinnittooqarsinnaavoq.